

MINISTRI MÄÄRUS

Tallinn nr

Energiamärgise vorm ja väljastamise kord ¹

Määrus kehtestatakse „Ehitusseaduse” § 3¹ lõike 4 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Kohaldusala

- (1) Käesolev määrus kehtestab nõuded sisekliima tagamisega hoone energiamärgise vormile ja selle väljastamise korrale.
- (2) Käesolevat määrust ei kohaldata:
 - 1) hoonetele, mis on tunnistatud mälestisteks vastavalt „Muinsuskaitseadusele“ ja mille olemust või välisilmet muudaks energiatõhususe miinimumnõuete täitmine oluliselt;
 - 2) kultus- ja tavandihoonetele;
 - 3) hoonetele, mille kasutusiga on kuni kaks aastat;
 - 4) tööstushoonetele, töökodadele ja madala energiavajadusega, eluruumideta põllumajandushoonetele;
 - 5) hoonetele, mida kasutatakse elamiseks vähem kui neli kuud aastas;
 - 6) hoonetele, mille ruumide kasulik pind on kuni 50 m².

§ 2. Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) energiaarvutus – arvutus, mille tulemusena määratakse kaalutud energiaerikasutus hoones selle standardkasutusel. Selle arvutuse lähteandmete hulka kuuluvad samuti välis- ja sisekliimat, hoone ja tehnosüsteemide kasutus- ja käiduaega, vabasoojuseid, hoone õhupidavust ning hoonet iseloomustavad andmed;
- 2) energiakandjate kaalumistegurid – tegurid, millega võetakse arvesse tarnitud energia tootmiseks vajalik primaarenergia kasutus ja selle keskkonnamõju. Energiakandjate kaalumistegurite arväärtused on määratud Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2007. a määruse nr 258 „Energiatõhususe miinimumnõuded“ §-i 3 lõikes 5;

- 3) kaalutud energiaerikasutus – energiakandjate kaalumisteguritega korrutatud aastane energiakasutus kilovatt-tundides hoone köetava pinna ruutmeetri kohta [kWh/(m²·a)];
- 4) korterelamu üldelekter – hoones asuvate korterite kasutajate ühiseks kasutamiseks mõeldud tehnosüsteemide ja elektritarvitite (nt trepikodade valgustus, küttesüsteemi osad, liftid) elektrienergia kasutus;
- 5) kraadpäev – hoone sisetemperatuuri ja välisõhu temperatuuri vahet iseloomustav näitaja, mille ühikuks on 1 °C temperatuurierinevus arvestusliku sisetemperatuuri ja ööpäeva (24 tunnise perioodi) keskmise välisõhu temperatuuri vahel;
- 6) normaalaasta kraadpäevade arv – hoone asukoha piirkonna keskmine kraadpäevade arv aastas ajavahemikus 1975-2004;
- 7) hoone tasakaalutemperatuur – temperatuur (°C), milleni tuleks hoones asuvaid ruume kütta või jahutada, et tagada hoones asuvate ruumide temperatuurile esitatavate nõuete täitmine. Õhu soojenemine tasakaalutemperatuurist ruumi temperatuurini toimub vabasoojuse (inimestest, elektriseadmetest, elektrivalgustusest, päikese-kiirgusest eralduv soojus) mõjul.

§ 3. Energiamärgis

- (1) Sisekliima tagamisega hoone või hoone osa energiämärgis võib põhineda:
 - 1) energiaarvutusel;
 - 2) mõõdetud või hinnatud energiakasutuse andmetel.
- (2) Projekteeritavale või oluliselt rekonstrueeritavale hoonetele saab nõuda vaid energiaarvutusel põhineva energiämärgise väljastamist
- (3) Olemasolevale hoonetele väljastatakse üldjuhul mõõdetud või hinnatud energiakasutuse andmetel põhinev energiämärgis (edaspidi *olemasoleva hoonete energiämärgis*).

§ 4. Soojusvarustuse liigid

- (1) Soojusvarustuse liigid on:
 - 1) kaugküte (asula või piirkonna mitut tarbijat või hoonet teenindava soojusvarustussüsteemi korral);
 - 2) lokaalküte (hoonekeskse soojusvarustuse korral, nt katel kortermajamaja keldris, pliitkatel eramus jms);
 - 3) kohtküte (ruumikeskse soojusvarustuse korral).
- (2) Juhul kui hoonetele on ehitisregistris määratud küttesüsteemi liik ja see vastab tegelikkusele, määratakse soojusvarustuse liik ehitisregistri andmete alusel. Soojusvarustuse liigiks märgitakse energiämärgisel:
 - 1) kaugküte, juhul kui küttesüsteemi liik on kaugkeskküte (kaugküte);
 - 2) lokaalküte, juhul kui küttesüsteemi liik on lokaalne keskküte või soojuspumba abil saadud soojuse jaotamiseks kasutatakse lokaalset keskküttesüsteemi või elektrist saadud soojuse jaotamiseks kasutatakse lokaalset keskküttesüsteemi;

- 3) kohtküte, juhul kui küttesüsteemi liik on elektriküte, ahju- või kaminaküte.
- (3) Juhul kui hoonele pole ehitisregistris määratud küttesüsteemi liiki või andmed selle kohta ei vasta tegelikkusele, määratakse soojusvarustuse liik lähtuvalt käesoleva paragrahvi lõikest 1.
- (4) Hoone osale energiamärgise väljastamisel tuleb soojusvarustuse liigi määramisel lähtuda selle osa kohta energiamärgise väljastamisel kogutud lähteandmetest.

§ 5. Energiaallikad

- (1) Energiaallikad on:
 - 1) soe vesi (kaugkütte korral);
 - 2) aur (mõnel juhul kaugkütte korral);
 - 3) kütus;
 - 4) elekter;
 - 5) soojuspump;
 - 6) muu energiaallikas.
- (2) Juhul kui hoonele on ehitisregistris määratud kütte liik ja see vastab tegelikkusele (see on hoone kütmisel peamiseks energiaallikaks), määratakse energiaallikas ehitisregistri andmete alusel. Energiaallikaks märgitakse energiamärgisel:
 - 1) soe vesi või aur, juhul kui hoone küttesüsteemi liik on kaugkeskküte (kaugküte);
 - 2) kütus, juhul kui hoone kütte liik on masuut, petrool, küttegaas, tahke- või vedelkütus (sh vedelgaas);
 - 3) elekter, juhul kui hoone kütte liik on elekter;
 - 4) soojuspump, juhul kui hoone kütte liik on maaküte või välisõhult saadav soojus;
 - 5) muu energiaallikas, juhul kui hoone kütte liik on muu, mis ei ole välisõhult saadav soojus.
- (3) Juhul kui hoonele pole ehitisregistris määratud kütte liiki või andmed selle kohta ei vasta tegelikkusele, määratakse energiaallikas lähtuvalt käesoleva paragrahvi lõikest 1.
- (4) Hoone osale energiamärgise väljastamisel tuleb energiaallika määramisel lähtuda selle osa kohta energiamärgise väljastamisel kogutud lähteandmetest.

2. peatükk

ENERGIAARVUTUSEL PÕHINEVA ENERGIAMÄRGISE VÄLJASTAMINE

§ 6. Energiaarvutusel põhineva energiamärgise vorm

- (1) Energiaarvutusel põhineva energiamärgise väljastamisel jaotatakse hooneid sõltuvalt nende kasutamise otstarbest järgmistesse kategooriatesse:
 - 1) elamute kategooriasse kuuluvad kõik hooned, mille kasutamise otstarbe kood vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. novembri 2002. a määrusele nr 10 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“ algab numbriga 11;
 - 2) mitteelamute kategooriasse kuuluvad kõik hooned, mille kasutamise otstarbe kood vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. novembri 2002. a määrusele nr 10 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“ algab numbriga 12.
- (2) Elamute kategooriasse kuuluva hoone energiaarvutusel põhinev energiamärgis peab olema käesoleva määruse lisas 1 toodud vormi kohane.
- (3) Mitteelamute kategooriasse kuuluva hoone energiaarvutusel põhinev energiamärgis peab olema käesoleva määruse lisas 2 toodud vormi kohane.

§ 7. Hoone energiatõhususarvu määramine

- (1) Energiaarvutusel põhineva energiamärgise väljastamisel määratakse hoone energiatõhususarv Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2007. a määruse nr 258 „Energiatõhususe miinimumnõuded“ kohase energiaarvutuse alusel.
- (2) Juhul, kui projekteeritava või oluliselt rekonstrueeritava hoone vastavust energiatõhususe miinimumnõuetele on tõendatud Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2007. a määruse nr 258 „Energiatõhususe miinimumnõuded“ § 38 lõikes 2 sätestatud korras, on hoone või selle osa energiatõhususarv võrdne sama määruse § 3 lõike 2 punktides 1-6 sätestatud hoone või selle osa kasutamisosstarbele vastava energiatõhususarvu piirväärtusega.

§ 8. Energiatõhususarvu klass

- (1) Energiatõhususarvu klass määratakse kindlaks hoone energiatõhususarvu ja hoone kasutamise otstarbe alusel vastavalt käesoleva määruse lisas 4 antud energiatõhususarvu skaalale.
- (2) Juhul kui hoonel on mitu kasutamise otstarvet ja hoonetele väljastatakse üks ühine energiamärgis, valitakse energiatõhususarvu skaala kasutamise selle otstarbe järgi, mille osakaal kätava pinna järgi on hoonetes kõige suurem. Energiaarvutusel põhinevaid energiamärgiseid võib väljastada ka kõikide hoone kasutamise otstarvete kohta eraldi juhul, kui energiamärgised väljastatakse samaaegselt kõigile ühesuguse kasutamise otstarbega hoone osadele. Iga kasutamise otstarbe kohta väljastatakse sellisel juhul üks energiaarvutusel põhinev energiamärgis.

§ 9. Energiaarvutusel põhineva energiamärgise väljastamise ja kehtivuse kuupäeva määramine

- (1) Energiaarvutusel põhineva energiamärgise väljastamise kuupäeva märgib hoone ehitusprojekti koostanud projekteerimisettevõtja. Energiaarvutusel põhineva energiamärgise väljastamise kuupäev on sama, mis ehitusprojekti või asjakohase ehitusprojekti osa projekteerimisettevõtjalt tellijale üleandmise kuupäev.
- (2) Energiaarvutusel põhineva energiamärgise kehtivuse lõpp määratakse „Ehitusseaduse“ alusel. Juhul, kui hoone valmimise aeg ei ole teada, jäetakse energiaarvutusel põhineva energiamärgise kehtivuse kuupäev määramata.
- (3) Energiaarvutusel põhineva energiamärgise, millele ei ole märgitud kehtivuse kuupäeva, kehtivus määratakse ehitusettevõtjalt tellijale ehitise üleandmist tõendavate dokumentide alusel.

3. peatükk

OLEMASOLEVA HOONE ENERGIAMÄRGISE VÄLJASTAMINE

1. jagu

Olemasoleva hoone energiamärgise vorm

§ 10. Olemasoleva hoone energiamärgise vorm

- (1) Olemasoleva hoone energiamärgise väljastamisel jaotatakse hooneid sõltuvalt nende kasutamise otstarbest kahte kategooriasse:
 - 1) elamute kategooriasse kuuluvad kõik hooned, mille kasutamise otstarbe kood vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. novembri 2002. a määrusele nr 10 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“ algab numbriga 11;
 - 2) mitteelamute kategooriasse kuuluvad kõik hooned, mille kasutamise otstarbe kood vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. novembri 2002. a määrusele nr 10 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“ algab numbriga 12.
- (2) Olemasoleva hoone energiamärgis koosneb neljast osast:
 - 1) tiitelleht (ühel lehel);
 - 2) energiasäästu meetmete loetelu (ühel tiitellehele järgneval lehel);
 - 3) kaalutud energiaerikasutuse arvutamiseks vajalikud lähteandmed;
 - 4) kaalutud energiaerikasutuse arvutus.
- (3) Elamute kategooriasse kuuluva hoone olemasoleva hoone energiamärgise tiitelleht peab olema käesoleva määruse lisas 5 toodud vormi kohane.
- (4) Mitteelamute kategooriasse kuuluva hoone olemasoleva hoone energiamärgise tiitelleht peab olema käesoleva määruse lisas 6 toodud vormi kohane.
- (5) Olemasoleva hoone energiamärgise meetmete loetelu peab olema käesoleva määruse lisas 7 toodud vormi kohane.

§ 11. Kaalutud energiaerikasutuse arvutamiseks vajalikud lähteandmed

- (1) Kaalutud energiaerikasutuse arvutamiseks vajalike lähteandmete osas tuleb esitada vähemalt alljärgnev teave:
 - 1) hoone ehitisregistri kood. Kui taotletakse olemasoleva hoone energiamärgist hoone osale, näidatakse ka hoone osa identifitseerimist võimaldavad andmed (nt korteri number);
 - 2) hoone ehitusaasta. Juhul, kui hoones on läbi viidud energiakasutust olulisel määral mõjutav rekonstrueerimine, näidatakse nende rekonstrueerimistööde loetelu koos nende teostamise aastaga;
 - 3) hoone või selle osa, millele energiamärgist väljastatakse, köetav pind (m²). Juhul, kui hoonel on mitu kasutamise otstarvet ja hoonetele väljastatakse üks ühine energiamärgis, tuleb märkida hoone kasutamise see otstarve, mille osakaal hoone köetavast pinnast on kõige suurem;
 - 4) kõigi kütteks kasutatud kütuste või energiatega kogused, soovitavalt viimase kolme aasta jooksul (üksikute kütuste või energiatega kaupa). Juhul kui hoone ventilatsioonisüsteemis ei kasutata ainult elektrit, kajastatakse muu ventilatsioonisüsteemis kasutatud kütuse või energia kogust kütteks kasutatud kütuste või energia koosseisus;
 - 5) kõigi sooja tarbevee ettevalmistuseks kasutatud kütuste või energiatega kogused, soovitavalt viimase kolme aasta jooksul (üksikute kütuste või energiatega kaupa);
 - 6) kasutatud elektri kogus, soovitavalt viimase kolme aasta jooksul. Juhul kui korterelamu korral puudub teave korterites kasutatud elektri kohta, võib kasutatud elektri koguse määramiseks summeerida korterelamu üldelektri ja määruse lisas 9 toodud näitajate abil määratud korterites kasutatud elektri koguse;
 - 7) kasutatud gaasi kogus, soovitavalt viimase kolme aasta jooksul;
 - 8) energiamärgise tellija või tema volitatud esindaja poolt antud teave hoone kasutamise otstarbe, kasutatavuse ja sisekliima kohta;
 - 9) elamute kategooriasse kuuluva hoone korral viimase kütteperioodi jaanuari-, veebruari- ja märtsikuus ruumide kütte või energiaarve, vajatud energia või kütuse arve, väljendatud kroonides ja eurodes eluruumi üldpinna ühe ruutmeetri kohta. Kui elamus kasutatakse muid õigusaktist tulenevaid majandamiskulude arvestamise aluseid, antakse näitajad lähtuvalt elamus rakendatavatest majandamiskulude arvestamise alustest;
 - 10) andmete esitaja nimi või asutus.
- (2) Tellija või tema volitatud esindaja allkirjastab kaalutud energiaerikasutuse arvutamiseks vajalike lähteandmete osa.
- (3) Tellija või tema volitatud esindaja allkiri kaalutud energiaerikasutuse arvutamiseks vajalike lähteandmete osal loetakse tellija kinnituseks selle kohta, et:
 - 1) tema poolt energiamärgise väljastajale kättesaadavaks tehtud andmed on temale teada olevad andmed hoone ja hoone energiakasutuse kohta. Hoone

energiakasutuse andmeteks loetakse kaudselt ja otseselt energiakasutust iseloomustavaid andmeid;

- 2) ta on teadlik asjaolust, et vajalike korrektsete lähteandmete puudumisel energiaerikasutuse arvutamiseks võidakse vajaliku soojuse ja elektri erikulu määrata käesoleva määruse § 15 lõikes 2 sätestatud meetodi abil ning energiamärgise väljastaja võib energiamärgise väljastada suurima kaalutud energiaerikasutuse klassiga.

§ 12. Kaalutud energiaerikasutuse arvutamine

- (1) Kaalutud energiaerikasutuse arvutamise osas näidatakse arvutuses kasutatavad lähteandmed ja arvutused hoone kaalutud energiaerikasutuse määramiseks.
- (2) Kaalutud energiaerikasutuse arvutamise osas tuleb avaldada järgnevad arvutuses kasutatavad lähteandmed:
 - 1) hoone või selle osa kasutamise otstarve, millest lähtuvalt valitakse kaalutud energiaerikasutuse skaala ja kasutatav olemasoleva hoone energiamärgise vorm;
 - 2) piirkond maakonna järgi, kus hoone asub;
 - 3) hoone tasakaalutemperatuur;
 - 4) teave hoone soojusvarustuse liigi kohta. Soojusvarustuse liigi määramisel juhindutakse käesoleva määruse §-s 4 sätestatust;
 - 5) teave hoone kütmisel kasutatavate energiaallikate kohta. Energiaallika määramisel juhindutakse käesoleva määruse §-s 5 sätestatust;
 - 6) köetav pind hoones (m^2);
 - 7) andmed energiakasutuse kohta, mille põhjal selgitatakse välja kütuste ja energia kasutus hoone kütmiseks (MWh/a). Üldjuhul antakse andmed viimase kolme kalendriaasta kohta;
 - 8) andmed, mille põhjal selgitatakse välja kütuste ja energia kasutus tarbevee soojendamiseks hoones (MWh/a). Üldjuhul antakse andmed viimase kolme kalendriaasta kohta;
 - 9) andmed elektri kasutuse kohta hoones (MWh/a). Üldjuhul antakse andmed viimase kolme kalendriaasta kohta;
 - 10) andmed gaasi, mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks, kasutuse kohta hoones (MWh/a). Üldjuhul antakse andmed viimase kolme kalendriaasta kohta;
 - 11) kraadpäevade arv hoone asukoha piirkonna järgi ja hoone tasakaalutemperatuuril viimasel kolmel kalendriaastal ja normaalaasta kraadpäevade arv.
- (3) Kaalutud energiaerikasutuse arvutamise osas tuleb avaldada järgnevate arvutuste tulemused:
 - 1) normaalaasta kraadpäevade arvu alusel taandatud küttesoojuse kulu (MWh/a). Üldjuhul antakse andmed viimase kolme kalendriaasta kohta;
 - 2) keskmine normaalaasta kraadpäevade arvu alusel taandatud ja energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud küttesoojuse kulu

(MWh/a). Üldjuhul kasutatakse küttesoojuse kulu keskmise väärtuse määramisel andmeid viimase kolme kalendriaasta kohta;

- 3) energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud keskmine soojuse kulu sooja tarbevee soojendamiseks (MWh/a). Üldjuhul kasutatakse sooja tarbevee soojendamiseks vajatava soojuse keskmise kulu määramisel andmeid viimase kolme kalendriaasta kohta. Juhul, kui hoone kõige olulisemaks energiaallikaks ei ole elekter või gaas ja sooja tarbevee soojendamiseks kasutatakse ainult elektrit või gaasi ning summaarne elektri või gaasi kulu on mõõdetud, ei pea keskmist soojuse kulu sooja tarbevee soojendamiseks avaldama;
- 4) energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine elektri kulu (MWh/a). Üldjuhul kasutatakse keskmise elektri kulu määramisel andmeid viimase kolme kalendriaasta kohta;
- 5) energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine gaasi kulu, mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks (MWh/a). Üldjuhul kasutatakse keskmise elektri kulu määramisel andmeid viimase kolme kalendriaasta kohta;
- 6) aasta keskmine hoone aastane kaalutud energiakastutus (MWh/a);
- 7) hoone aastane kaalutud energiaerikasutus [kWh/(m²·a)];
- 8) hoone kaalutud energiaerikasutuse klass.

2. jagu

Olemasoleva hoone energiamärgise väljastamiseks vajalike andmete määramine

§ 13. Kõetava pinna määramine

- (1) Kõetava pinna suuruse määramisel lähtutakse üldjuhul ehisregistri andmetest.
- (2) Kõetava pinna suuruse puudumisel ehisregistris võib kõetava pinna määramisel kasutada:
 - 1) hoone kohta koostatud dokumentatsiooni (nt projekt, inventariseerimisprojekt vms) või
 - 2) energiamärgise tellija või tema volitatud esindaja andmeid.
- (3) Kõetava pinna tegelik suurus võib erineda ehisregistrisse kantud andmetest. Märgise väljastaja selgitab võimaluse korral välja kõetava pinna tegeliku suuruse ja märgib, millised andmed võeti energiamärgise väljastamisel aluseks.
- (4) Märgise väljastaja ei ole kohustatud märgise väljastamise protsessis arutama kõetava pinna suurust.

§ 14. Kraadpäevade määramine

- (1) Hoone kaalutud energiaerikasutuse arvutamisel kasutatakse kraadpäevi, mis määratakse hoone asukoha piirkonna ja hoone tasakaalutemperatuuri alusel.
- (2) Hoone asukoha piirkond tuleb valida lähtuvalt hoone asukohast maakonna järgi alljärgnevalt loetletud piirkondade seast:
 - 1) I piirkond, kuhu kuuluvad Ida-Viru ja Lääne-Viru maakond;

- 2) II piirkond, kuhu kuuluvad Järva, Jõgeva, Rapla, Tartu ja Viljandi maakond;
 - 3) III piirkond, kuhu kuulub Harju maakond;
 - 4) IV piirkond, kuhu kuuluvad Põlva, Valga ja Võru maakond;
 - 5) V piirkond, kuhu kuuluvad Lääne ja Pärnu maakond;
 - 6) VI piirkond, kuhu kuuluvad Hiiu ja Saare maakond.
- (3) Hoone asukoha piirkondade kraadpäevade määratakse alljärgnevatel ilmajaamades mõõdetud ööpäeva keskmiste välisõhu temperatuuri andmete alusel:
- 1) I piirkond – Jõhvi;
 - 2) II piirkond – Tartu;
 - 3) III piirkond – Tallinn (Harku);
 - 4) IV piirkond – Valga;
 - 5) V piirkond – Pärnu;
 - 6) VI piirkond – Ristna.
- (4) Energiapäevase väljastamiseks vajaliku hoone kaalutud energiaerikasutuse arvutamisel on hoone tasakaalutemperatuur alati 17 °C.
- (5) Andmed kalendri- ja normaalaasta kraadpäevade arvu kohta erinevates hoone asukoha piirkondades ja käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud hoone tasakaalutemperatuuri korral avaldatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehel.

§ 15. Kaalutud energiaerikasutuse määramine

- (1) Hoone kaalutud energiaerikasutuse määramiseks arvutatakse:
- 1) keskmine normaalaasta kraadpäevade arvu alusel taandatud ja energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud küttesoojuse kulu;
 - 2) keskmine energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud keskmine soojuse kulu sooja tarbevee soojendamiseks;
 - 3) energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine elektri kulu;
 - 4) energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine gaasi kulu, mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks.
- (2) Juhul kui tellijalt ei ole võimalik saada andmeid kasutatud energia kohta või andmed hoones kasutatud energia kohta on kättesaadavad vähem kui nelja kütteperioodi kuuluva kuu kohta, tuleb:
- 1) hoone kaalutud energiaerikasutus määrata määruse lisas 3 toodud energia erikasutuse andmete põhjal, välja arvatud juhul kui kasutamise otstarbe järgi, mille osakaal kütava pinna järgi on hoones kõige suurem, on hoone liigitatav ärihooneks, avalikuks hooneks, transpordihooneks, tervishoiuhooneks või sisejulaks või
 - 2) omistada hoonele aastane kaalutud energiaerikasutus, mis vastab suurimale energiaerikasutuse klassile (H või G) antud kasutamise otstarbe puhul või

- 3) hoone kaalutud energiaerikasutus määrata projekteerimisettevõtja või hoonete energiaauditeid tegeva ettevõtja poolt teostatud Vabariigi Valitsuse 20. detsembri 2007. a määruse nr 258 „Energiaõhususe miinimumnõuded“ kohase hoone energiaarvutuse alusel. Andmete allikaks võib olla ka hoone ehitusprojekt, mille kütte- ja ventilatsiooniosas on näidatud hoone ligikaudne energiavajadus selle osade kaupa (energiavajadus kütteks, ventilatsiooniks, jahutuseks).
- (3) Iga vaadeldava kalendriaasta küttesoojuse kulu (MWh/a) arvutamiseks tuleb summeerida kasutatud kütuste energiasisaldus, kütteks ja ventilatsiooniks kasutatud soojus ning kütteks kasutatud elekter. Iga kütuse energiasisaldus arvutatakse kütteväärtuse abil. Kütteväärtusena kasutatakse tarnija poolt antud tarbimisaine alumist kütteväärtust või määruse lisas 8 toodud andmeid.
- (4) Juhul, kui kõige olulisemaks energiaallikaks kütmisel on elekter või elektriga käitatav soojuspump ning kütteks kasutatud elektrit eraldi ei mõõdeta, tuleb tarnitud elektri kogusest lahutada sooja tarbevee valmistamiseks ja muudeks vajaduseks (näiteks toiduvalmistamine, olmeseadmed, valgustus, jne) kasutatud elekter. Andmete puudumisel elektri erikasutuse kohta sooja tarbevee valmistamisel või muudeks vajadusteks võib kasutada määruse lisas 9 toodud andmeid.
- (5) Normaalaasta kraadpäevade arvu alusel taandatud küttesoojuse kulu (MWh/a) arvutatakse iga energiaallika kohta järgmise valemiga:

$$Q_{N,kyt} = Q_{teg,kyt} \cdot \frac{S_N}{S_{teg}},$$

kus $Q_{teg,kyt}$ – küttesoojuse kulu vaadeldaval kalendriaastal (MWh/a);

S_N – normaalaasta kraadpäevade arv;

S_{teg} – kraadpäevade arv vaadeldaval kalendriaastal.

- (6) Normaalaasta kraadpäevade arvu alusel taandatud ja energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud küttesoojuse kulu (edaspidi *normaalaasta kaalutud küttesoojuse kulu*, MWh/a) ühe kalendriaasta kohta arvutatakse valemiga:

$$Q_{(C,kyt)j} = \sum_{i=1}^p C_{k,i} \cdot Q_{(N,kyt)i},$$

kus p – kütteks vajatava soojuse saamiseks kasutatud energiaallikate arv vaadeldaval kalendriaastal;

C_k – energiakandja kaalumistegur.

- (7) Mitmete aastate keskmine normaalaasta kaalutud küttesoojuse kulu (MWh/a) arvutatakse valemiga:

$$Q_{C,kyt} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n Q_{(C,kyt)j},$$

kus n – vaadeldavate kalendriaastate arv.

- (8) Soojuse kulu sooja tarbevee soojendamiseks saadakse vee erisoojuse, sooja tarbevee ja külma vee keskmise temperatuuride vahe ning sooja tarbevee koguse korrutamisel. Sooja tarbevee kogus määratakse üldjuhul sooja tarbevee soojusvahetisse antud külma vee mõõtja näidu alusel. Soojuse kulule sooja tarbevee soojendamiseks lisatakse sooja tarbevee torustiku soojuskaod ja

käterätikuivatitega hoonesse antud soojus. Juhul, kui mõõtmisandmed sooja tarbevee koguse kohta puuduvad, kasutatakse sooja tarbevee soojendamiseks kasutatud soojuse kulu määramiseks määruse lisas 9 toodud andmeid.

- (9) Energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud soojuse kulu sooja tarbevee soojendamiseks (edaspidi *kaalutud tarbevee valmistamise kulu*, MWh/a) ühe kalendriaasta kohta arvutatakse valemiga:

$$Q_{(C, tvs)j} = \sum_{i=1}^p C_{k,i} \cdot Q_{tvs,i},$$

kus Q_{tvs} – soojuse kulu tarbevee soojendamiseks vaadeldaval kalendriaastal (MWh/a);

p – sooja tarbevee soojendamiseks vajatava soojuse saamiseks kasutatud energiaallikate arv vaadeldaval kalendriaastal;

C_k – energiakandja kaalumistegur.

- (10) Mitmete aastate keskmine kaalutud tarbevee valmistamise kulu (MWh/a) arvutatakse valemiga:

$$Q_{C, tvs} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n Q_{(C, tvs)j},$$

kus n – vaadeldavate kalendriaastate arv.

- (11) Lõigetes 9 - 10 kirjeldatud arvutust ei pea teostama juhul kui:

- 1) sooja tarbevee soojendamiseks kasutatakse ainult elektrit ning summaarne elektritarbimine on mõõdetud. Elektri kulu sooja tarbevee soojendamiseks arvestatakse sellel juhul summaarse elektritarbimise hulka;
- 2) sooja tarbevee soojendamiseks kasutatakse ainult gaasi ning summaarne gaasitarbimine on mõõdetud. Gaasi kulu sooja tarbevee soojendamiseks arvestatakse gaasi, mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks, kulu koosseisu.

- (12) Energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine elektri kulu (MWh/a) arvutatakse valemiga:

$$Q_{C, el} = C_{k, el} \cdot \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_{el,i},$$

kus Q_{el} – elektri kulu (MWh/a);

n – vaadeldavate kalendriaastate arv;

C_k – energiakandja kaalumistegur.

- (13) Energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine gaasi kulu (MWh/a), mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks, arvutatakse valemiga:

$$Q_{C, g} = C_{k, g} \cdot \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_{g,i},$$

kus Q_g – gaasi kulu, mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks (MWh/a);

n – vaadeldavate kalendriaastate arv;

C_k – energiakandja kaalumistegur.

- (14) Hoone keskmine kaalutud normaalaasta energiakasutus (MWh/a) arvutatakse valemiga:

$$Q_C = Q_{C,kyt} + Q_{C,tvs} + Q_{C,el} + Q_{C,g}.$$

(15) Hoone aastane kaalutud energiaerikasutus [kWh/(m²·a)] arvutatakse valemiga:

$$q_C = 1000 \frac{Q_C}{A_{kyt}},$$

kus A_{kyt} – hoone köetav pind, mis on määratud käesoleva määruse § 13 alusel (m²).

§ 16. Kaalutud energiaerikasutuse klass

- (1) Kaalutud energiaerikasutuse klass määratakse kindlaks hoone aastase kaalutud energiaerikasutuse ja hoone kasutamise otstarbe alusel vastavalt käesoleva määruse lisas 4 antud kaalutud energiaerikasutuse skaalale.
- (2) Juhul kui hoonel on mitu kasutamise otstarvet ja hoonetele väljastatakse üks ühine energiamärgis, valitakse kaalutud energiaerikasutuse skaala kasutamise otstarbe järgi, mille osakaal köetava pinna järgi on hoonetes kõige suurem. Olemasoleva hoone energiamärgiseid võib väljastada ka kõikide hoone kasutamise otstarvete kohta eraldi juhul, kui energiamärgised väljastatakse samaaegselt kõigile ühesuguse kasutamise otstarbega hoone osadele. Iga kasutamise otstarbe kohta väljastatakse sellisel juhul üks olemasoleva hoone energiamärgis.

4. peatükk

ENERGIAMÄRGISE ANDMETE AVALDAMINE JA LEVITAMINE

§ 17. Üldsätted

- (1) Hoone energiamärgise andmed ehitisregisstris on avalikud.
- (2) Mitme kasutamise otstarbega hoone üksikute osade energiamärgiste või hoone osale väljastatud energiamärgise kohta andmeid ehitisregisstrisse ei kanta.

§ 18. Energiaarvutusel põhineva energiamärgise andmete kandmine ehitisregisstrisse

- (1) Energiaarvutusel põhineva energiamärgise andmed kannab ehitisregisstrisse kohalik omavalitsus pärast ehitusloa väljastamist.
- (2) Energiaarvutusele põhineva energiamärgise andmetest kantakse ehitisregisstrisse:
 - 1) energiamärgise väljastaja äriregistri registrikood ja nimi;
 - 2) ehitusloa väljastamise kuupäev;
 - 3) kaalutud energiaerikasutuse klass.

§ 19. Olemasoleva hoone energiamärgise andmete kandmine ehitisregisstrisse

- (1) Olemasoleva hoone energiamärgise andmed kannab ehitisregisstrisse energiamärgise väljastaja (energiamärgiste väljastamisega tegelev ettevõtja või füüsilisest isikust ettevõtja, energiaauditeid teostav ettevõtja või füüsilisest isikust ettevõtja, ehitiste ekspertiise teostav ettevõtja või füüsilisest isikust ettevõtja).

- (2) Olemasoleva hoone energiamärgise andmetest kantakse ehtisregistrisse:
 - 1) energiamärgise väljastaja äriregistri registrikood ja nimi;
 - 2) energiamärgise väljastamise kuupäev;
 - 3) kaalutud energiaerikasutuse klass;
 - 4) teave köetava pinna määramiseks kasutatud info allika kohta.
- (3) Köetava pinna määramise info allikad on:
 - 1) ehtisregistri andmed;
 - 2) omaniku poolt esitatud andmed;
 - 3) märgise väljastaja poolt kogutud andmed.
- (4) Juhul kui ehtisregistris saada olevad hoone tehnilised andmed küttesüsteemi liigi või kütte liigi kohta ei vasta tegelikkusele, esitatakse ehtisregistrile uued andmed hoone küttesüsteemi liigi või kütte liigi kohta. Kütte liigi andmeid ei uuendata, juhul kui hoone soojusvarustuse liigiks on kaugküte.
- (5) Juhul kui ehtisregistris saada olevad hoone tehnilised andmed köetava pinna kohta ei vasta tegelikkusele ja tegelik köetava pinna suurus on dokumentide alusel tõendatav, teavitab olemasoleva hoone energiamärgise väljastaja energiamärgise tellijat ehtisregistrisse kantud köetava pinna andmete korrigeerimise võimalusest.

§ 20. Energiamärgise koopia levitamine kortermajas

„Korteriomandiseaduse“ § 15 lõikest 8, „Korteriühistuseaduse“ §-st 15², „Hooneühistuseaduse“ § 15 lõikest 3 tulenev korteriomanikele või hooneühistu liikmetele energiamärgise koopia andmise kohustus loetakse täidetuks, kui korteriomanik või hooneühistu liige on saanud energiamärgise tiitellehe ja energiasäästu meetmete loetelu ning tal on soovi korral võimalik tutvuda energiamärgise teiste osadega.

5. peatükk

MÄÄRUSTE MUUTMINE JA MÄÄRUSE JÕUSTUMINE

§ 21. Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse „Ehitise tehniliste andmete loetelu“ muutmise

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 24. detsembri 2002. a määruses nr 69 „Ehitise tehniliste andmete loetelu“ (RTL 2003, 3, 26) tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 12 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„1) kaugküte;“;
- 2) paragrahvi 12 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:
„4¹) õhksoojuspump-küte;“;
- 3) paragrahvi 13 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„1) vedelkütus;“;
- 4) paragrahvi 13 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 22. Määruse jõustumine ja rakendamine

- (1) Määrus jõustub 2009. aasta 1. jaanuaril.
- (2) Kui ehitusettevõtja annab pärast 2009. aasta 1. jaanuari tellijale üle sisekliima tagamisega hoone või selle eraldi kasutatava osa, mis on projekteeritud ja mille kohta on ehitusluba väljastatud enne 2009. aasta 1. jaanuari, ei pea ehitusettevõtja tellijale energiamärgist üle andma.

Juhan Parts
Minister

Marika Priske
Kantsler

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/91/EÜ ehitiste energiatõhususe kohta (EÜT L 1, 04.01.2003, lk 65–71).

Elamute kategooriasse kuuluva hoone energiaarvutusel põhineva energiamärgise tiitellehe osa vorm

ENERGIAARVUTUSEL PÕHINEV ENERGIAMÄRGIS

Hoone kategooria: ELAMUD Hoone kasutamise otstarve: [I] ([II]) Soojusvarustus: [III] Energiaallikas: [IV] Tellija: [V] Aadress: [VI]		Ehitusaasta: [VII] Ehitisregistri kood: [VIII] Köetav pind, m²: [IX]	
Energiamärgis on koostatud: [X]			
Energiaarvutusarv (ET)	Vähe kulutav		Klass
			
			
			
			
			
			
			
	Palju kulutav		
Hoone energiaarvutusarv *, kWh/(m²·a):			[XIII]
Märgise väljastamise kuupäev: [XIV]		Märgis kehtib kuni: [XV]	
Märgise väljastaja			
Kinnitan, et projekteeritud/rekonstrueeritud hoone vastab energiaarvutuse miinimumnõuetele.			
Ettevõtte või FIE: [XVI]			Reg nr: [XVII]
Vastutav spetsialist: [XVIII]		Allkiri: [XIX]	

* arvutatud energiamuundamisseadmetesse sisse antava energiakoguse ja kaalumisteguri järgi

Vormi täitmise juhend

Energiamärgise väljastaja täidab vormil nurksulgudes rooma numbritega tähistatud väljad või laia halli kriipsjoonega tähistatud väljade grupid arvestades järgnevaid selgitavaid märkuseid:

- I. Hoone kasutamise otstarve. Hoone kasutamise otstarve määratakse vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. novembri 2002. a määrusele nr 10 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“.
- II. Hoone kasutamise otstarbe kood. Hoone kasutamise otstarbe kood määratakse vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. novembri 2002. a määrusele nr 10 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“.
- III. Hoone soojusvarustuse liik. Välja täitmisel juhindutakse määruse §-s 4 sätestatust.
- IV. Teave hoone energiaallikate kohta. Välja täitmisel juhindutakse määruse §-s 5 sätestatust. Väljal esitatakse täiendav teave hoone energiaallikate kohta, juhul kui:
 - 1) energiaallikaks on kütus. Sel juhul tuleb täpsustada määruse lisa 8 kohaselt kütuse liik;
 - 2) energiaallikaks on soojuspump. Sel juhul täpsustatakse soojuspumba tüüp (maasoojuspump või õhksoojuspump);
 - 3) energiaallikaks on mõni muu energiaallikas. Sel juhul avaldatakse energia tootmise seadme nimetus (nt päikesekollektor, elektrituulik vms).
- V. Projekteeritavale hoonele energiamärgise väljastamisel märgitakse ehitusprojekti tellija nimi. Oluliselt rekonstrueeritavale hoonele energiamärgise väljastamisel märgitakse energiamärgise tellija nimi ning tellija roll hoone kasutamise korraldamisel (omanik, kasutaja või haldaja). Juriidilise isiku puhul esitatakse täiendava teabena väljal juriidilise isiku esindaja nimi. Korteritega hoone puhul esitatakse täiendava teabena väljal korterite arv hoones.
- VI. Hoone aadress.
- VII. Oluliselt rekonstrueeritava hoone korral märgitakse nii hoone ehitusaasta kui ka kavandatud olulise rekonstrueerimise lõpetamise aasta. Projekteeritava hoone korral välja ei täideta või täidetakse hoone valmimise aastal.
- VIII. Oluliselt rekonstrueeritava hoone korral märgitakse hoone ehtisregistri kood. Projekteeritava hoone korral välja ei täideta või täidetakse hoone valmimise aastal.
- IX. Määruse § 13 alusel määratud hoone köetav pind.
- X. Kokkuvõtte energiamärgise väljastamise aluseks olnud algandmete allikate kohta. Soovitav on märkida, kas energiamärgise väljastamise aluseks oli hoone projektdokumentatsioon või teostusdokumentatsioon. Hoone projektdokumentatsiooniks loetakse eelprojekt, põhiprojekt või tööprojekt. Energiamärgise väljastaja võib väljale märkida ka viite enda toimikule, kus on energiamärgise väljastamisega seotud andmed.
- XI. Veeru „Energiatõhususarv (ET)“ täitmisel märgitakse veeru kõikidesse lahtritesse väärtused, mis antud hoone kasutamise otstarbe korral on hoone energiaklassi määramise aluseks hoone energiatõhususarvu skaalal. Väärtused veerus märgitakse kõikide energiaklasside kohta määruse lisa 4 alusel (nt kui hoone on väikeelamu, mille energiatõhususarvu klassi skaala on antud määruse lisa 4 punktis 1,

on A-klassile vastav väärtus « $ET \leq 120$ », B-klassile vastav väärtus « $121 \leq ET \leq 130$ » jne).

XII. Veeru „Klass“ täitmisel märgitakse vaid selle energiatõhususarvu klass, millele hoone vastab. Energiatõhususarvu klassi väärtus märgitakse vastava klassi noolega kohakuti asuvasse lahtrisse (nt kui hoone energiatõhususarvu klass on „F“, siis kirjutatakse punase noolega kohakuti asuvasse lahtrisse «F»).

XIII. Hoone energiatõhususarvu väärtus. Välja täitmisel arvestatakse määruse §-s 7 sätestatud. Hoone energiatõhususarv ümardatakse lähima täisarvuni. Kui energiatõhususarvu pole arvutatud, jäetakse väli täitmata.

XIV. Energiamärgise väljastamise kuupäev. Välja täitmisel arvestatakse määruse §-s 9 sätestatud.

XV. Energiamärgise kehtivuse viimane kuupäev (määratud vastavalt „Ehitusseadusele“). Välja täitmisel arvestatakse määruse §-s 9 sätestatud. Juhul, kui hoone valmimise aeg ei ole teada, jäetakse väli täitmata.

XVI. Energiamärgise väljastaja nimi. Väljale võib kanda ka energiamärgise väljastaja kaubamärgi.

XVII. Energiamärgise väljastaja kood äriregistris.

XVIII. Isiku nimi, kes on vastutavaks spetsialistiks „Ehitusseaduse“ mõistes.

XIX. Isiku allkiri, kes on vastutavaks spetsialistiks „Ehitusseaduse“ mõistes. Juhul, kui isik on energiamärgise allkirjastanud digitaalselt, märgitakse väljale „Digitaalselt allkirjastatud“ enne energiamärgise digitaalselt allkirjastamist.

Nurksulgudes rooma numbritega väljade tähiseid ja halli kriipsjoonega märgitud veergude viiteid vormil ei näidata. Jutumärke väljadele kantud numbrite või teksti algusesse või lõpu ei kirjutata.

Vormi trükkimise juhend

Vormi tükkimisel juhendatakse alljärgnevalt sätestatud nõuetest:

1. Vormil näidatud energiatõhususarvu klassi skaala noolte värvikoodi aluseks on RGB (R - red, punane, G - green, roheline, B - blue, sinine) värvilaad. Värvikood koosneb kuuest märgikohast rrggbb, kus esimesed kaks märgikohta tähistavad punase väärtust, kolmas ja neljas rohelise väärtust ning viies ja kuues sinise väärtust. Vormil kasutatavad energiatõhususarvude klasside noolte värvide RGB värvikoodid on näidatud alljärgnevas tabelis:

Energiatõhususarvu klass	RGB värvikood
A	0E8445
B	A2C558
C	A2C558
D	F9E689
E	F7C97F
F	F15E22
G	DA1F26

2. Vormi väljastaja poolt vormile kirjutatav tekst on must (värvikood 000000) ja sama tekstifondi suurusega, millega on kirjutatud välja nimetus.
3. Vormi väljade nimetuse tekst on roheline (värvikood 008000), vormi väljade nimetuse teksti ega nende ühikuid ei muudeta. Taust on valge (värvikood FFFFFFFF).
4. Vormi lahtrite raami värv on must (värvikood 000000)
5. Vorm trükitakse üldjuhul ühele A4 formaadis paberile. Vormi trükkimisel tuleb säilitada vormi proportsioonid (mitte muuta teksti fonti, lahtrite, noolte suuruse suhteid).

Vorm avaldatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehel digitaalsena.

Mitteelamute kategooriasse kuuluva hoone energiaarvutusel põhineva
 energiamärgise tiitellehe osa vorm

ENERGIAARVUTUSEL PÕHINEV ENERGIAMÄRGIS

Hoone kategooria: MITTEELAMUD

Ehitusaasta:

Hoone kasutamise otstarve: [I] ([II])

[VII]

Soojusvarustus: [III]

Ehitisregistri kood:

Energiaallikas: [IV]

[VIII]

Tellija: [V]

Köetav pind, m²:

Aadress: [VI]

[IX]

Energiamärgis on koostatud: [X]

Energiatõhususarv (ET)	Vähe kulutav	Klass
		
		
[XI]		[XII]
		
		
		
		
		
	Palju kulutav	
Hoone energiatõhususarv *, kWh/(m²·a):		[XIII]
Märgise väljastamise kuupäev: [XIV]	Märgis kehtib kuni: [XV]	
Märgise väljastaja		
Kinnitan, et projekteeritud/rekonstrueeritud hoone vastab energiatõhususe miinimumnõuetele.		
Ettevõtte või FIE: [XVI]		Reg nr: [XVII]
Vastutav spetsialist: [XVIII]	Allkiri: [XIX]	

* arvutatud energiamuundamisseadmetesse sisse antava energiakoguse ja kaalumisteguri järgi

Vormi täitmise juhend

Energiamärgise väljastaja täidab vormil nurksulgudes rooma numbritega tähistatud väljad või laia halli kriipsjoonega tähistatud väljade grupid vastavalt lisa 1 sätestatud „Vormi täitmise juhendile“.

Vormi trükkimise juhend

Vormi trükitakse vastavalt lisa 1 sätestatud „Vormi trükkimise juhendile“ arvestades alljärgnevat erisust selle punktis 1:

Mitteelamute energiatõhususarvude klasside noolte värvide RGB värvikoodid on näidatud alljärgnevas tabelis:

Energiatõhususarvu klass	RGB värvikood
A	0E8445
B	A2C558
C	A2C558
D	F9E689
E	F7C97F
F	F15E22
G	DA1F26
H	AD1D3E

Normaalaastal normaalaasta kraadpäevade arvu alusel taandatud energia erikasutus

Hoone köetav pind, m²	Energiaerikasutus köetava pinna ühiku kohta, kWh/(m²·a)
≤ 70	300
71 - 100	293
101 - 150	286
151 - 250	279
251 - 400	272
401 - 600	265
601 - 800	258
801 - 1200	251
1201 - 2500	244
2501 - 4500	237
≥ 4501	230

Kaalutud energiaerikasutuse ja energiatõhususarvu klassi määramine

Hoone energiatõhususarvu (ET) või kaalutud energiaerikasutuse (KEK) klassi skaala valitakse hoone kasutamise otstarbe alusel. Hoone energiatõhususarvu (ET) või kaalutud energiaerikasutuse (KEK) klass määratakse kindlaks lähtuvalt energiatõhususarvust, mis on määratud kindlaks määruse § 7 alusel, või hoone kaalutud energiaerikasutusest, mis on määratud kindlaks määruse § 15 alusel, alljärgnevatelt klasside skaaladelt:

1. Väikeelamute (kood 11100, 11210) hoone energiatõhususarvu (ET) või kaalutud energiaerikasutuse (KEK) klassi skaala

ET või KEK, kWh/(m ² ·a)	Klass
ET või KEK ≤ 120	A
121 ≤ ET või KEK ≤ 130	B
131 ≤ ET või KEK ≤ 150	C
151 ≤ ET või KEK ≤ 190	D
191 ≤ ET või KEK ≤ 250	E
251 ≤ ET või KEK ≤ 320	F
ET või KEK ≥ 321	G

2. Korterelamute (kood 11220, 11300) hoone energiatõhususarvu (ET) või kaalutud energiaerikasutuse (KEK) klassi skaala

ET või KEK, kWh/(m ² ·a)	Klass
ET või KEK ≤ 100	A
101 ≤ ET või KEK ≤ 120	B
121 ≤ ET või KEK ≤ 150	C
151 ≤ ET või KEK ≤ 200	D
201 ≤ ET või KEK ≤ 250	E
251 ≤ ET või KEK ≤ 300	F
ET või KEK ≥ 301	G

3. Büroo- ja administratiivhoonete (12220) hoone energiatõhususarvu (ET) või kaalutud energiaerikasutuse (KEK) klassi skaala

ET või KEK, kWh/(m ² ·a)	Klass
ET või KEK ≤ 90	A
91 ≤ ET või KEK ≤ 110	B
111 ≤ ET või KEK ≤ 140	C
141 ≤ ET või KEK ≤ 180	D
181 ≤ ET või KEK ≤ 230	E
231 ≤ ET või KEK ≤ 290	F
291 ≤ ET või KEK ≤ 370	G
ET või KEK > 371	H

4. Ärihoonete (12100 – Hotellid, muud majutus ja toitlustushooned, 12300 – Kaubandus- ja teenindushooned) hoone energiatõhususarvu (ET) või kaalutud energiaerikasutuse (KEK) klassi skaala

ET või KEK, kWh/(m ² ·a)	Klass
ET või KEK ≤ 150	A
151 ≤ ET või KEK ≤ 170	B
171 ≤ ET või KEK ≤ 200	C
201 ≤ ET või KEK ≤ 250	D
251 ≤ ET või KEK ≤ 310	E
311 ≤ ET või KEK ≤ 390	F
391 ≤ ET või KEK ≤ 480	G
ET või KEK > 481	H

5. Avalike hoonete (12600 – Meelelahutushooned, va hooned tähistatud koodiga 12630, 12640 ja 12653) hoone energiatõhususarvu (ET) või kaalutud energiaerikasutuse (KEK) klassi skaala

ET või KEK, kWh/(m ² ·a)	Klass
ET või KEK ≤ 110	A
111 ≤ ET või KEK ≤ 140	B
141 ≤ ET või KEK ≤ 180	C
181 ≤ ET või KEK ≤ 230	D
231 ≤ ET või KEK ≤ 300	E
301 ≤ ET või KEK ≤ 380	F
381 ≤ ET või KEK ≤ 480	G
ET või KEK > 481	H

6. Haridus- ja teadushoonete (12630) hoone energiatõhususarvu (ET) või kaalutud energiaerikasutuse (KEK) klassi skaala

ET või KEK, kWh/(m ² ·a)	Klass
ET või KEK ≤ 80	A
81 ≤ ET või KEK ≤ 120	B
121 ≤ ET või KEK ≤ 150	C
151 ≤ ET või KEK ≤ 190	D
191 ≤ ET või KEK ≤ 240	E
241 ≤ ET või KEK ≤ 310	F
311 ≤ ET või KEK ≤ 400	G
ET või KEK > 401	H

7. Haiglate ja muude ravihoonete (12640) hoone energiatõhususarvu (ET) või kaalutud energiaerikasutuse (KEK) klassi skaala

ET või KEK, kWh/(m ² ·a)	Klass
ET või KEK ≤ 160	A
161 ≤ ET või KEK ≤ 200	B
201 ≤ ET või KEK ≤ 260	C
261 ≤ ET või KEK ≤ 340	D
341 ≤ ET või KEK ≤ 420	E
421 ≤ ET või KEK ≤ 520	F
521 ≤ ET või KEK ≤ 620	G
ET või KEK ≥ 621	H

8. Siseujulate (12653) hoone energiatõhususarvu (ET) või kaalutud energiaerikasutuse (KEK) klassi skaala

ET või KEK, kWh/(m ² ·a)	Klass
ET või KEK ≤ 300	A
301 ≤ ET või KEK ≤ 400	B
401 ≤ ET või KEK ≤ 550	C
551 ≤ ET või KEK ≤ 600	D
601 ≤ ET või KEK ≤ 800	E
801 ≤ ET või KEK ≤ 1000	F
1001 ≤ ET või KEK ≤ 1300	G
ET või KEK ≥ 1301	H

9. Muude hoonete hoone energiatõhususarvu (ET) või kaalutud energiaerikasutuse (KEK) klassi skaala

ET või KEK, kWh/(m ² ·a)	Klass
ET või KEK ≤ 110	A
111 ≤ ET või KEK ≤ 130	B
131 ≤ ET või KEK ≤ 170	C
171 ≤ ET või KEK ≤ 230	D
231 ≤ ET või KEK ≤ 300	E
301 ≤ ET või KEK ≤ 400	F
401 ≤ ET või KEK ≤ 550	G
ET või KEK ≥ 551	H

Elamute kategooriasse kuuluva olemasoleva hoone energiamärgise tiitellehe osa vorm

ENERGIAMÄRGIS		
Hoone kategooria: ELAMUD Hoone kasutamise otstarve: [I] (III) Soojusvarustus: [III] Energiaallikas: [IV] Tellija: [V] Aadress: [VI]		Ehitusaasta: [VII] Ehitisregistri kood: [VIII] Köetav pind, m²: [IX]
Energiamärgis on koostatud: [X]		
Kaalutud energiaerikasutus (KEK)	Vähe kulutav	Klass
		
		
		
		
		
		
		
	Palju kulutav	
Kaalutud energiaerikasutus *, kWh/(m²·a):		[XIII]
Märgise väljastamise kuupäev: [XIV]	Märgis kehtib kuni: [XV]	
Märgise väljastaja		
Ettevõtte või FIE: [XVI]		Reg nr: [XVII]
Vastutav spetsialist: [XVIII]	Allkiri: [XIX]	

* arvutatud energiamuundamisestandardisse sisse antava energiakoguse ja kaalumisteguri järgi

Vormi täitmise juhend

Energiamärgise väljastaja täidab vormil nurksulgudes rooma numbritega tähistatud väljad või laia halli kriipsjoonega tähistatud väljade grupid arvestades järgnevaid selgitavaid märkuseid:

- I. Hoone kasutamise otstarve. Hoone kasutamise otstarve määratakse vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. novembri 2002. a määrusele nr 10 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“.
- II. Hoone kasutamise otstarbe kood. Hoone kasutamise otstarbe kood määratakse vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. novembri 2002. a määrusele nr 10 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“.
- III. Hoone soojusvarustuse liik. Välja täitmisel juhitudakse määruse §-s 4 sätestatust.
- IV. Teave hoone energiaallikate kohta. Välja täitmisel juhitudakse määruse §-s 5 sätestatust. Väljal esitatakse täiendav teave hoone energiaallikate kohta, juhul kui:
 - 1) energiaallikaks on kütus. Sel juhul tuleb täpsustada määruse lisa 8 kohaselt kütuse liik;
 - 2) energiaallikaks on soojuspump. Sel juhul täpsustatakse soojuspumba tüüp (maasoojuspump või õhksoojuspump);
 - 3) energiaallikaks on mõni muu energiaallikas. Sel juhul avaldatakse energia tootmise seadme nimetus (nt päikesekollektor, elektrituulik vms).
- V. Tellija nimi ning tellija roll hoone kasutamise korraldamisel (omanik, kasutaja või haldaja). Juriidilise isiku puhul esitatakse täiendava teabena väljal juriidilise isiku esindaja nimi. Korteritega hoone puhul esitatakse täiendava teabena väljal korterite arv hoones.
- VI. Hoone aadress.
- VII. Hoone ehitusaasta. Kui hoonet on rekonstrueeritud, märgitakse ka viimase rekonstrueerimistöö lõpetamise aasta.
- VIII. Hoone ehitisregistri kood.
- IX. Määruse § 13 alusel määratud hoone köetav pind.
- X. Kokkuvõtte energiamärgise väljastamise aluseks olnud algandmete allikate kohta. Üldjuhul märgitakse väljale, mis aastate andmetel põhinevad energiamärgisel toodud näitajad. Energiamärgise väljastaja võib väljale märkida ka viite enda toimikule, kus on energiamärgise väljastamisega seotud andmed.
- XI. Veeru „Kaalutud energiaerikasutus (KEK)“ täitmisel märgitakse veeru kõikidesse lahtritesse väärtused, mis antud hoone kasutamise otstarbe korral on hoone energiaklassi määramise aluseks hoone kaalutud energiaerikasutuse skaalal. Väärtused veerus märgitakse kõikide energiaklasside kohta määruse lisa 4 alusel (nt kui hoone on väikeelamu, mille kaalutud energiaerikasutuse klassi skaala on antud määruse lisa 4 punktis 1, on A-klassile vastav väärtus «KEK ≤ 120», B-klassile vastav väärtus «121 ≤ KEK ≤ 130» jne).
- XII. Veeru „Klass“ täitmisel märgitakse vaid selle kaalutud energiaerikasutuse klass, millele hoone vastab. Kaalutud energiaerikasutuse klassi väärtus märgitakse vastava klassi noolega kohakuti asuvasse lahtrisse (nt kui hoone kaalutud energiaerikasutuse klass on „F“, siis kirjutatakse punase noolega kohakuti asuvasse lahtrisse «F»).

- XIII. Hoone kaalutud energiaerikasutuse väärtus. Välja täitmisel arvestatakse määruse §-s 15 sätestatud. Hoone energiatõhususarv ümardatakse lähima täisarvuni.
- XIV. Energiamärgise väljastamise kuupäev.
- XV. Energiamärgise kehtivuse viimane kuupäev (määratud vastavalt „Ehitusseadusele“).
- XVI. Energiamärgise väljastaja nimi. Väljale võib kanda ka energiamärgise väljastaja kaubamärgi.
- XVII. Energiamärgise väljastaja kood äriregistris.
- XVIII. Isiku nimi, kes on vastutavaks spetsialistiks „Ehitusseaduse“ mõistes.
- XIX. Isiku allkiri, kes on vastutavaks spetsialistiks „Ehitusseaduse“ mõistes. Juhul, kui isik on energiamärgise allkirjastanud digitaalselt, märgitakse väljale «Digitaalselt allkirjastatud» enne energiamärgise digitaalselt allkirjastamist.
- Nurksulgudes rooma numbritega väljade tähiseid ja halli kriipsjoonega märgitud veergude viiteid vormil ei näidata. Jutumärke väljadele kantud numbrite või teksti algusesse või lõppu ei kirjutata.

Vormi trükkimise juhend

Vormi tükkimisel juhindutakse alljärgnevalt sätestatud nõuetest:

1. Vormil näidatud kaalutud energiaerikasutuse klassi skaala noolte värvikoodi aluseks on RGB (R - red, punane, G - green, roheline, B - blue, sinine) värvilaad. Värvikood koosneb kuuest märgikohast rrggbb, kus esimesed kaks märgikohta tähistavad punase väärtust, kolmas ja neljas rohelise väärtust ning viies ja kuues sinise väärtust. Vormil kasutatavad kaalutud energiaerikasutuse klasside noolte värvide RGB värvikoodid on näidatud alljärgnevas tabelis:

Kaalutud energiaerikasutus	RGB värvikood
A	0E8445
B	A2C558
C	A2C558
D	F9E689
E	F7C97F
F	F15E22
G	DA1F26

2. Vormi väljastaja poolt vormile kirjutatav tekst on must (värvikood 000000) ja sama tekstifondi suurusega, millega on kirjutatud välja nimetus.
3. Vormi väljade nimetuse tekst on roheline (värvikood 008000), vormi väljade nimetuse teksti ega nende ühikuid ei muudeta. Taust on valge (värvikood FFFFFFFF).
4. Vormi lahtrite raami värv on must (värvikood 000000)
5. Vorm trükitakse üldjuhul ühele A4 formaadis paberile. Vormi trükkimisel tuleb säilitada vormi proportsioonid (mitte muuta teksti fonti, lahtrite, noolte suuruse suhteid).

Vorm avaldatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehel digitaalsena.

**Mitteelamute kategooriasse kuuluva olemasoleva hoone energiamärgise tiitellehe
osa vorm**

ENERGIAMÄRGIS

Hoone kategooria: MITTEELAMUD

Hoone kasutamise otstarve: [I] ([II])

Soojusvarustus: [III]

Energiaallikas: [IV]

Tellija: [V]

Aadress: [VI]

Ehitusaasta:

[VII]

Ehitisregistri kood:

[VIII]

Köetav pind, m²:

[IX]

Energiamärgis on koostatud: [X]

Kaalutud energiaerikasutus (KEK)	Vähe kulutav	Klass
[XI]		[XII]
		
		
		
		
		
		
		
	<p style="text-align: center;">Palju kulutav</p>	
<p>Kaalutud energiaerikasutus *, kWh/(m²·a):</p>		<p>[XIII]</p>
<p>Märgise väljastamise kuupäev: [XIV]</p>	<p>Märgis kehtib kuni: [XV]</p>	
<p style="text-align: center;">Märgise väljastaja</p>		
<p>Ettevõtte või FIE: [XVI]</p>	<p>Reg nr: [XVII]</p>	
<p>Vastutav spetsialist: [XVIII]</p>	<p>Allkiri: [XIX]</p>	

* arvutatud energiamuundamisseadmetesse sisse antava energiakoguse ja kaalumisteguri järgi

Vormi täitmise juhend

Energiamärgise väljastaja täidab vormil nurksulgudes rooma numbritega tähistatud väljad või laia halli kriipsjoonega tähistatud väljade grupid vastavalt lisa 5 sätestatud „Vormi täitmise juhendile“.

Vormi trükkimise juhend

Vormi trükitakse vastavalt lisa 5 sätestatud „Vormi trükkimise juhendile“ arvestades alljärgnevat erisust selle punktis 1:

Mitteelamute kaalutud energiaerikasutuse klasside noolte värvide RGB värvikoodid on näidatud alljärgnevas tabelis:

Kaalutud energiaerikasutus	RGB värvikood
A	0E8445
B	A2C558
C	A2C558
D	F9E689
E	F7C97F
F	F15E22
G	DA1F26
H	AD1D3E

Olemasoleva hoone energiamärgise meetmete loetelu vorm

Soovitavad energiasäästu meetmed (vajalikud märgistatud ristiga, mittevajalikud kriipsuga)

- [I] -----
- Tellida energiaaudit
 - Asendada soojussõlme seadmestik, nimetada osa(d): [II]
 - Teostada keskküttesüsteemi püstikute hüdrauliline tasakaalustamine
 - Sektsioneerida keskküttesüsteem (nt eraldada lõuna- ja põhjapoolsed magistraalid)
 - Paigaldada küttekehadele termostaatventiilid
 - Hoone küttekoormuse alandamine öösel ja tööaja välisel ajal
 - Reguleerida välja ventilatsioonisüsteemi ööpäeva ja nädalavahetuse temperatuurirežiimid
 - Tihendada aknad ja välisuksed
 - Lisada täiendav soojustus pööningule (katus-laele)
 - Kütteseadme või selle osade vahetus, nimetada osa(d): [III]
 - Muud: [IV]
 -
 -

[V] -----

Märkused:

[VI]

Vormi täitmise juhend

Energiamärgise väljastaja täidab vormil nurksulgudes rooma numbritega tähistatud väljad või laia halli kriipsjoonega tähistatud väljade grupid arvestades järgnevaid selgitavaid märkuseid:

- I. Veeru täitmisel märgitakse veerus toodud kastikesse rist («x»), juhul kui energiamärgise väljastaja hinnangul on kastikese järel kirjeldatud meede võimaldaks energiasäästu. Veeru täitmisel märgitakse veerus toodud kastikesse kriips («-»), juhul kui energiamärgise väljastaja hinnangul ei ole kastikese järel kirjeldatud energiasäästumeede otstarbekas.
- II. Osad soojussõlme seadmestikus, mille parandamine või väljavahetamine võimaldaks energiasäästu.
- III. Kütteseadme (nt katel, soojuspump) osad või selle juurde kuuluv seadmestik, mille parandamine või väljavahetamine võimaldaks energiasäästu.
- IV. Nimetatakse muud meetmed, mille tulemusel oleks võimalik saavutada energiasäästu.
- V. Hoone foto, millele energiamärgis on väljastatud. Hoone foto on soovitatav esitada värvilisena, foto soovitatav kõrgus on vähemalt 6 cm.
- VI. Märkuste lahter. Märkused võivad käsitleda:
 - 1) hoone sisekliimat;
 - 2) hoone kasutamist (kas hoone on kasutusel tervikuna või osaliselt, kas hoone on kasutusel aastaringselt, või aeg-ajalt, jne);
 - 3) teavet energiakasutuse struktuuri kohta nimetades üksikute energiaallikate osakaalu (protsentides või mõne muu näitaja abil);
 - 4) teavet energiamärgise andmete algallikate kohta. Eelkõige antakse teavet energiamärgise andmete algallika kohta juhul kui erinevad andmete allikad annavad vastuolulist teavet. Samuti võib käsitleda andmete algallikate usaldusväarsuse küsimust.

Vormi trükkimise juhend

Vormi trükkimisel juhendatakse alljärgnevalt sätestatud nõuetest:

1. Vormil näidatud kaalutud energiaerikasutuse klassi skaala noolte värvikoodi aluseks on RGB (R - red, punane, G - green, roheline, B - blue, sinine) värvilaad. Värvikood koosneb kuuest märgikohast rrggbb, kus esimesed kaks märgikohta tähistavad punase väärtust, kolmas ja neljas roheline väärtust ning viies ja kuues sinise väärtust.
2. Vormi väljastaja poolt vormile kirjutatav tekst on must (värvikood 000000) ja sama tekstifondi suurusega, millega on kirjutatud välja nimetus.
3. Vormi väljade nimetuse tekst on roheline (värvikood 008000), vormi väljade nimetuse teksti ega nende ühikuid ei muudeta. Taust on valge (värvikood FFFFFFFF).
4. Vormi lahtrite raami värv on must (värvikood 000000)
5. Vorm trükitakse üldjuhul A4 formaadis paberile. Vormi trükkimisel tuleb säilitada vormi proportsioonid (mitte muuta teksti fonti, lahtrite, noolte suuruse suhteid).

Vorm avaldatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehel digitaalsena.

Kütuste alumised kütteväärtused

Kütuse liik	Kütuse tarbimisaine alumine kütteväärtus	
	kWh/kg	kWh/mahuühik
Põlevkiviõli	10,8	10,0 kWh/l
Kerge kütteõli	11,7	10,0 kWh/l
Diislikütus	11,7	9,7 kWh/l
Masuut	11,3	10,9 kWh/l
Maagaas		9,3 kWh/m ³
Vedelgaas (propaan + butaan)	12,8	
Biogaas ^[1]		6 kWh/m ³
Küttepuu (niiskussisaldus ^[2] 20%)	4,1	
Halupuud, segapuit, niiskus 20%		1300 kWh/rm ^[3]
Halupuud, kask, niiskus 20%		1500 kWh/rm
Hakkpuit		900 kWh/m ³ ^[4]
Puitbrikett (niiskussisaldus ^[2] 12%)	4,6	
Puitpellet (niiskussisaldus ^[2] 12%)	4,6	
Turbabrikett (niiskussisaldus ^[2] 20%)	4,2	
Kütteturvas ^[1]	3,5	
Põlevkivi ^[1]	2,3	
Kivisüsi	7,0	
Märkused:		
^[1] ligikaudne väärtus, tegelik väärtus kõigub sõltuvalt toormest ja/või niiskusest		
^[2] niiskussisaldused massiprotsentides		
^[3] rm – ruumimeeter ehk riida kuupmeeter, ka steer (õhukuivad, niiskus 20%)		
^[4] m ³ – siin puistekuupmeeter		

Elektri või muu energia erikasutus erinevateks vajadusteks

Hoone kirjeldus	Energia erikasutus [kWh/(m²·a)]^[1]
Elamud	
sooja tarbevee valmistamine (sõltumata kasutatavast energiaallikast)	55
elektri erikasutus muudeks vajadusteks (juhul kui toiduvalmistamisel kasutatakse põhiliselt elektrit)	40
elektri erikasutus muudeks vajadusteks (juhul kui toiduvalmistamisel elektrit üldiselt ei kasutata)	25
kütuse erikasutus toidu valmistamiseks pliidiga (juhul kui toiduvalmistamisel kasutatakse maagaasi, vedelgaasi või tahket kütust)	15
Mitteelamud	
sooja tarbevee valmistamine (kauplus)	4
sooja tarbevee valmistamine (büroo)	6
sooja tarbevee valmistamine (teater ja raamatukogu)	8
sooja tarbevee valmistamine (õppehoone)	12
sooja tarbevee valmistamine (lasteaed)	29
sooja tarbevee valmistamine (tervishoiuhoone)	33
sooja tarbevee valmistamine (ujula)	115

Märkused:

^[1] Elektri või muu energia erikasutuse andmed on antud köetava pinna ühiku kohta.